

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ХЛ № 12
Лідія КАЛМИЧКОВА
31.08.2023

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
комунального закладу
«Харківський ліцей № 12 Харківської міської»
на 2023/2024 навчальний рік

ПОГОДЖЕНО
протокол засідання
ради ХЛ № 12
31.08.2023 № _____

ПОГОДЖЕНО
Протокол засідання
педагогічної ради ХЛ № 12
31.08.2023 № 11

Зміст

1. Загальні положення.....	3
1.1. Призначення ХГ №12 та засоби його реалізації.....	3
1.2. Опис моделі випускника ХЛ № 12	6
1.3. Особливості організації освітнього процесу. Структура навчального року	7
1.4. Показники (вимірники) реалізації освітнього процесу	9
2. Освітня програма початкової школи (І ступінь).....	10
2.1. Вступ.....	10
2.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	11
2.3. Перелік навчальних програм.....	12
2.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою	12
2.5. Форми організації освітнього процесу.....	13
2.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти	13
3. Освітня програма загальної середньої освіти (II ступінь) для 7-В, 8-9 класів14	
3.1. Вступ.....	14
3.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	15
3.3. Перелік навчальних програм.....	15
3.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти	15
3.5. Форми організації освітнього процесу.....	16
3.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти18	
4. Освітня програма загальної середньої освіти (II ступінь) для 5-6-х, 7-А, 7-Б класів	18
4.1. Вступ.....	18
4.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	19
4.3. Перелік навчальних програм.....	19
4.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти	19
4.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти22	
5. Освітня програма профільної середньої освіти (III ступінь).....	24
5.1. Вступ.....	24
5.2. Загальний обсяг навчального навантаження.....	24
5.3. Обґрунтування навчального плану	24
5.4. Перелік навчальних програм.....	26
5.5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти	26
5.6. Форми організації освітнього процесу.....	27
5.7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів повної середньої освіти 29	
6. Річний навчальний план	30
6.2. Порядок вивчення окремих предметів.....	31
7. Організація індивідуального навчання	34
Додатки.....	35

1. Загальні положення

Людина здобуває освіту, щоб жити щасливо та бути успішною. Загальна освіта – це основа особистої культури людини, яка визначає її індивідуальність та забезпечує особистісний розвиток.

Розвиток системи освіти в Україні визначається Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепцією нової української школи. Згідно з чинним законодавством «метою повної загальної середньої освіти є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві і цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності».

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які на тепер подані в рамках навчальних планів (Додаток 1-7);

- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в Додатку 8-10;

- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

1.1. Призначення ХГ №12 та засоби його реалізації

Комунальний заклад «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради» (далі ХЛ № 12 або ліцей) забезпечує набуття дитиною освіти за освітніми програмами початкової, базової та профільної середньої освіти, досягнення нею визначених стандартами освіти результатів навчання. Освітній процес у ліцеї організований так, щоб забезпечити формування в учня передбачених стандартами ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності. Набути ключових компетентностей учні можуть, беручи безпосередню участь в освітньому процесі ліцея.

Комунальний заклад «Харківський ліцей № 12 Харківської міської ради» (далі ХЛ № 12 або ліцей) здійснює освітню діяльність на підставі ст.53 Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової середньої освіти, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, власного Статуту.

Головною метою ліцея є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в

суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення й навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державних стандартах, визначено завдання, які має реалізувати педагогічний колектив у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Ключові компетентності:

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами. Це вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час. Усвідомлення ролі ефективного спілкування.
2. Спілкування іноземними мовами. Уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів. Уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.
3. Математична грамотність. Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Здатність до розуміння і використання простих математичних моделей. Уміння будувати такі моделі для вирішення проблем.
4. Компетентності в природничих науках і технологіях. Наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності. Уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.
5. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні. Інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці. Розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).
6. Уміння навчатися впродовж життя. Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.
7. Соціальні і громадянські компетентності. Усі форми поведінки, які потрібні для ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на роботі.

- Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів.
8. Підприємливість. Уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Здатність до підприємницького ризику.
  9. Загальнокультурна грамотність. Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Ця компетентність передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.
  10. Екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.
  11. Інноваційність. Вікритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади.

Наскрізнi лiнii

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцii ключових i загальнопредметних компетентностей, навчальних предметiв та предметних циклiв; вони враховуватимуться при формуваннi шкiльного середовища.

Наскрізнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Мета наскрiзних лiнiй – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителiв-предметникiв, класних керiвникiв, зрештою, усього педагогiчного колективу на досягненнi життєво важливої для учня й суспiльства мети, увиразнити ключовi компетентностi.

1. Для наскрiзної лiнii «Екологiчна безпека та сталий розвиток» – це формуваннiя в учнiв соцiальної активностi, вiдповiдальностi й екологiчної свiдомостi, у результатi яких вони дбайливо й вiдповiдально ставитимуться до довкiлля, усвiдомлюючи важливiсть сталого розвитку для збереження довкiлля й розвитку суспiльства.

2. Метою вивчення наскрiзної лiнii «Громадянська вiдповiдальнiсть» є формуваннiя вiдповiдального члена громади й суспiльства, який розумiє принципи й механiзми його функцiонування, а також важливiсть нацiональної iнiцiативи. Ця наскрiзна лiнiя освоюється через колективну дiяльнiсть – дослiдницькi роботи, роботи в групi, проекти тощо, яка розвиває в учнiв готовнiсть до спiвпрацi, толерантнiсть щодо рiзноманiтних способiв дiяльностi i думок.

3. Завданням наскрiзної лiнii «Здоров'я i безпека» є становлення учня як емоцiйно стiйкого члена суспiльства, здатного вести здоровий спiсiб життя i формувати навколо себе безпечно життєве середовище.

4. Вивчення наскрізної лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Таким чином, **основними завданнями ліцею є:**

- задоволення потреб у здобутті повної загальної середньої освіти на рівні державних стандартів;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі вивчення і врахування її особистісних здібностей, інтересів, потреб;
- виховання морально, психічно і фізично здорового покоління;
- формування соціальної і громадянської позиції, високого рівня правової, екологічної, духовної, моральної культури;
- розвиток творчих здібностей учнів, здатності до самостійного отримання та застосування знань і навичок;
- підтримка обдарованих дітей та молоді;
- створення умов для професійного самовизначення.

Рівень соціальної та культурної зрілості випускника ліцею, ступінь виявлення його здатності до усвідомленої продуктивної діяльності є критерієм якості освітньої програми.

1.2. Опис моделі випускника ХЛ № 12

Модель випускника ХЛ № 12 – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Випускник ліцею має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Випускник початкових класів має знання, вміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової середньої школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил

культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої освіти та подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Основний очікуваний результат: випускник ліцею – патріот країни, ініціативний, творчий, здатний до навчання протягом життя, фізично і духовно розвинена особистість, яка виявляє креативність, підприємливість, здоровий оптимізм при розв'язанні життєвих проблем.

1.3. Особливості організації освітнього процесу. Структура навчального року

ХЛ № 12 здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 днів.

Навчання в ХЛ № 12 здійснюється за інституційною та індивідуальною (педагогічний патронаж, сімейне навчання, екстернат) формами.

ХЛ № 12 забезпечує умови для навчання дітей з особливими освітніми потребами, які можуть самостійно пересуватись. Доступ до приміщення закладу для осіб з особливими освітніми потребами можливий тільки на I поверх. В наявності кнопка виклику. Інші умови доступності для навчання осіб з особливими потребами відсутні.

За рішенням педагогічної ради ліцею можуть використовуватися технології дистанційного навчання під час освітнього процесу повністю, або для вивчення окремих тем з навчальних предметів (інтегрованих курсів), проведення окремих навчальних занять і консультацій, оцінювання результатів навчання учнів тощо так.

З метою забезпечення в ліцеї єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час дистанційного навчання організовується на домені через сервіси Classroom, ZOOM, MEET, JAMboard, електронні журнали та щоденники освітньої платформи «Нові знання».

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проектну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням

форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибірккову перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час). Дистанційне навчання організовується для учнів, які не мають медичних протипоказань до занять з комп'ютерною технікою.

Облік навчальних занять і результатів навчання під час дистанційного освітнього процесу здійснюється відповідно до законодавства (у класному журналі, свідоцтвах досягнень).

Вибір програм і навчальних посібників, що використовується під час освітнього процесу здійснюється методичними об'єднаннями, схвалюється педагогічною радою ліцею і затверджується директором ліцею.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», власного Статуту, встановлюється наступна структура 2023/2024 навчального року.

Навчальний рік розпочинається 1 вересня 2023 року у День знань і закінчується 28 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр – з 1 вересня по 29 грудня 2023 року, II семестр – з 15 січня по 31 травня 2024 року.

Тривалість уроків у ХЛ №12 становить: у 1-х класах – 35 хвилин, у 2–4-х класах – 40 хвилин, у 5–11-х класах – 45 хвилин. Різниця в часі навчальних годин 1–4-х класів обов'язково обліковується і компенсується проведенням додаткових, індивідуальних занять та консультацій з учнями.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації для випускників 4-х, 9-х, 11-х класів. Державна підсумкова атестація учнів 4-х, 9-х, 11-х класів буде проводитись відповідно до Порядку проведення державної підсумкової атестації, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 02 січня 2019 року за № 8/32979.

За рішенням педагогічної ради (протокол від 31.08.2023 №11) навчальна практика та навчальні екскурсії проводяться не будуть.

Упродовж навчального року для учнів будуть проводитись канікули обсягом не менше 30 днів: орієнтовно, осінні – з 23 жовтня 2023 року по 29 жовтня 2023 року, зимові – з 30 грудня 2023 року по 14 січня 2024 року, весняні – з 25 березня 2024 року по 31 березня 2024 року.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов та в залежності від епідемічної ситуації можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул, зокрема, можуть проводитись для учнів 1-х класів додаткові тижневі канікули. Такі зміни, відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту», схвалюються педагогічною радою та вводяться в дію наказом директора ліцею.

Крім різних форм обов'язкових навчальних занять, у ліцеї проводяться індивідуальні, групові, факультативні та інші позакласні заняття та заходи, що передбачені окремим розкладом і спрямовані на задоволення освітніх інтересів здобувачів освіти та на розвиток їх творчих здібностей, нахилів і обдаровань.

1.4. Показники (вимірники) реалізації освітнього процесу

До вимірювання належать рівень виконання планів та програм, календарно-тематичне планування вчителя, а також професійно-діяльності якості педагогічних працівників.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма ліцею передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державними стандартами.

Реалізація освітньої програми школи здійснюється через три рівні освіти:

- початкова освіта тривалістю чотири роки;
- базова середня освіта тривалістю п'ять років;
- профільна середня освіта тривалістю три роки.

Освітня програма вводиться в дію з 2023/2024 навчального року.

2. Освітня програма початкової школи (I ступінь)

2.1. Вступ

Освітня програма школи I ступеня (1-4 класи) розроблена на виконання статті 33 Закону України «Про освіту», статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 №688), Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 25.09.2020 №2205.

У 2023/2024 навчальному році освітній процес у 1-4-х класах школи здійснюватиметься в умовах Концепції Нової української школи. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітню програму школи на 2023/2024 навчальний рік для 1-2-х класів складено на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 №1272 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», для 3-4-х класів

складено на основі Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О.Я., затвердженої наказом МОН від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

2.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг годин по 1-2 х класах 1680 годин/навчальний рік:

для 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 3-4-х класів складає 1820 годин/навчальний рік:

для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,

для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Технологічна

Інформатична

Соціальна і здоров'язберезувальна

Громадянська та історична

Мистецька

Фізкультурна

Освітня галузь «Мовно-літературна» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети.

1. Українська мова і літературне читання Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О. Я. Савченко:

- 1 клас – інтегрований курс «Навчання грамоти»;
  - 2 клас – навчальні предмети «Українська мова», «Читання»;
  - 3, 4 клас - навчальні предмети «Українська мова», «Літературне читання».
2. «Іноземна мова» за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О. Я. Савченко.

Освітня галузь «Математика» реалізується через однойменний окремий предмет «Математика» за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я.Савченко.

Освітні галузі «Природнича», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна» реалізуються через інтегрований курс «Я досліджую світ» за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я.Савченко.

Освітня галузь «Інформатична» реалізується окремим предметом «Інформатика» за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О. Я. Савченко.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується окремим предметом «Фізична культура» за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О. Я. Савченко.

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується інтегрованим курсом «Мистецтво» за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О. Я. Савченко.

У початковій школі здійснюватиметься поділ класів на групи при вивченні української мови, іноземної мови (англійської) (1-4 класи) відповідно до чинних нормативів, інформатики (2-4 класи) (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований у Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517).

2.3. Перелік навчальних програм

Реалізація змісту освіти у ХЛ № 12 та досягнення прогнозованого результату забезпечується навчальними програмами для учнів загальної середньої освіти I ступеня, затверджені наказами МОН України від 08.10.2019 № 1272 (для 1-2-х класів) та від 08.10.2019 № 1273 (для 3-4-х класів) –Додаток 13.

Освітня програма ХЛ № 12 оприлюднена на веб-сайті ліцею.

На основі освітньої програми ХЛ № 12 складено та затверджено річний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

2.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати навчання за програмою

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової середньої освіти за інших умов.

2.5. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є ранкові кола, різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, раптівки (флешмоби), які вчитель організує в межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися в змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів упродовж навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

2.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження індивідуального розвитку учнів у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для учнів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів просування конкретного учня у навчанні, а визначення особистих результатів учнів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин і корекції у знаннях, уміннях, навичках.

Навчальні досягнення учнів у 1-2-х класах підлягають формувальному (вербальному) оцінюванню.

Навчальні досягнення учнів у 3-4-х класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток учнів; вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати до прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, відсутність побоювання помилитися, переконання у власних можливостях і здібностях.

У початкових класах вчителі дотримуються алгоритму діяльності під час організації формувального оцінювання та використовувати інструментарій формувального оцінювання, що було запропоновано у:

– Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1 - 4 класів закладів загальної середньої освіти затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813.

Підсумкове тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів здійснюється протягом навчального року за результатами опанування ними теми, кількох тем, розділу програми тощо. Підсумкове завершальне оцінювання здійснюється в кінці навчального року з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання.

Підсумкове завершальне оцінювання навчальних досягнень учнів передбачає узагальнення інформації про їхній навчальний поступ протягом навчального року, при цьому не передбачає проведення окремих діагностичних робіт. Результати підсумкового завершального оцінювання учитель визначає на основі власних педагогічних спостережень, результатів тематичного оцінювання, аналізу учнівських портфоліо та фіксує у Класному журналі і свідоцтвах досягнень.

Свідоцтво досягнень заповнюється вчителем двічі на рік. У жовтні заповнюється лише його перша частина, у травні - перша і друга частини.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про навчальний поступ учня/учениці у школі протягом навчального року з усіх предметів вивчення за показниками, які відповідають визначеним типовою освітньою програмою очікуваним результатам навчання, та надає рекомендації щодо подальшого навчання. Документ підписують учитель і батьки. Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в школі.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу та якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів.

3. Освітня програма загальної середньої освіти (II ступінь) для 7-В, 8-9 класів

3.1. Вступ

Освітня програма ХЛ № 12 II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня» від 20.04.2018 №405.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів

навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

3.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Навчальний план зорієнтований на роботу ліцею за 5-денним навчальним тижнем.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-В, 8-9 класів закладу складає 5845 годин/навчальний рік:

- для 7-В класу – 1172,5 годин/навчальний рік;
- для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік;
- для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

3.3. Перелік навчальних програм

Реалізація змісту освіти для 7-В, 8-9 класів у ХЛ № 12 та досягнення прогнозованого результату забезпечується навчальними програмами для учнів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказами МОН 07.06.2017 № 804, від 23.10.2017 № 1407 та від 03.08.2022 №698 (Додаток 12-13).

Освітня програма ХЛ № 12 оприлюднена на веб-сайті ліцеї.

На основі освітньої програми ХЛ № 12 складено та затверджено річний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

3.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до ХЛ № 12, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15 лютого 2023 року № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3.5. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу ХЛ № 12 є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з

виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для реалізації Освітньої програми у ХЛ № 12 вчителі працюють за такими педагогічними технологіями, які передбачають діяльнісний підхід до освітнього процесу :

- **групова (колективна) технологія** навчання (організація навчального процесу, за якої навчання здійснюється у процесі спілкування між учнями (взаємонавчання) у групах);
- **технології індивідуалізації процесу навчання** (організація навчально-виховного процесу, при якій вибір педагогічних засобів та темпу навчання враховує індивідуальні особливості учнів, рівень розвитку їх здібностей та сформованого досвіду - метод проектів);
- **ігрові технології навчання** (організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється у процесі включення учня в гру: навчальну, тренувальну, узагальнюючу; пізнавальну, виховну, розвиваючу; репродуктивну, продуктивну, творчу);
- **інтерактивне навчання** (навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів; учитель і учень є рівноправними суб'єктами навчання).
- **технологія проблемного навчання** (організація навчального процесу шляхом розвитку високого рівня мотивації до навчальної діяльності, активізації пізнавальних інтересів учнів);
- **дослідницька робота** (навчальний процес дозволяє перевести учня з слухача на активного учасника процесу навчання);
- **здоров'язберігаючі технології** (організація освітнього процесу, який включає в себе проведення тематичних фікультхвилинок на кожному уроці,

динамічних пауз, участь в спортивних змаганнях школи і району, організацію гарячого харчування в школі для всіх учнів).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися в змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів упродовж навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

3.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 12-бальною системою відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті ліцею.

4. Освітня програма загальної середньої освіти (II ступінь) для 5-6-х, 7-А, 7-Б класів

4.1. Вступ

Освітня програма ХЛ № 12 II ступеня (базова середня освіта) для 5-6-х, 7-А, 7-Б класів закладів загальної середньої освіти, які працюють у інноваційному освітньому проєкті всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування базової середньої освіти», затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2021 №484 та 5-х класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898 «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів

навчання, визначених Державним стандартом базової середньої освіти (далі – Державний стандарт).

4.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Навчальний план зорієнтований на роботу ліцеї за 5-денним навчальним тижнем. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6-х, 7-А, 7-Б класів закладу викладено в додатку 1.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

4.3. Перелік навчальних програм

Реалізація змісту освіти для 5-6-х, 7-А, 7-Б класів у ХЛ № 12 та досягнення прогнозованого результату забезпечується модельними навчальними програмами для учнів загальної середньої освіти II ступеня, затверджені наказами МОНУ від 19.02.2021 № 235, від 24.07.2023 № 883 (Додаток 12-13).

Освітня програма ХЛ № 12 оприлюднена на веб-сайті ліцею.

На основі освітньої програми ХЛ № 12 складено та затверджено річний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

4.4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до ХЛ № 12, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15 лютого 2023 року № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

4.5. Форми організації освітнього процесу

Освітній процес в ХЛ № 12 організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Основними формами організації освітнього процесу ХЛ № 12 є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій

освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для реалізації Освітньої програми у ХЛ № 12 вчителі працюють за такими педагогічними технологіями, які передбачають діяльнісний підхід до освітнього процесу :

- **групова (колективна) технологія** навчання (організація навчального процесу, за якої навчання здійснюється у процесі спілкування між учнями (взаємонавчання) у групах);
- **технології індивідуалізації процесу навчання** (організація навчально-виховного процесу, при якій вибір педагогічних засобів та темпу навчання враховує індивідуальні особливості учнів, рівень розвитку їх здібностей та сформованого досвіду - метод проектів);
- **ігрові технології навчання** (організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється у процесі включення учня в гру: навчальну, тренувальну, узагальнюючу; пізнавальну, виховну, розвиваючу; репродуктивну, продуктивну, творчу);
- **інтерактивне навчання** (навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів; учитель і учень є рівноправними суб'єктами навчання).
- **технологія проблемного навчання** (організація навчального процесу шляхом розвитку високого рівня мотивації до навчальної діяльності, активізації пізнавальних інтересів учнів);
- **дослідницька робота** (навчальний процес дозволяє перевести учня з слухача на активного учасника процесу навчання);
- **здоров'язберігаючі технології** (організація освітнього процесу, який включає в себе проведення тематичних фікультхвилинок на кожному уроці, динамічних пауз, участь в спортивних змаганнях школи і району, організацію гарячого харчування в школі для всіх учнів).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися в змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів упродовж навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4.6. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, що проводяться закладом, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання може здійснюватися за системою оцінювання, визначеною законодавством, або за власною шкалою.

Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12.

За рішенням педагогічної ради у 5-х класах у вересні здійснюється вербальне та формувальне оцінювання, з жовтня до кінця навчального року - бальне оцінювання.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфолію результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання.

Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також звертаємо увагу на важливість урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Тематичне оцінювання пропонується здійснювати на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт, або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Звертаємо увагу, що Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Фіксація записів тематичного та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.

Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одноденні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Якщо рівень результатів навчання учня (учениці) визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюють індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучають ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

У рамках академічної свободи педагогічні працівники ХЛ № 12 здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

5. Освітня програма профільної середньої освіти (III ступінь)

5.1. Вступ

Освітня програма ХЛ № 12 III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України №538 від 07.08.2013 та №143 від 26.02.2020.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації гімназією єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

5.2. Загальний обсяг навчального навантаження

Навчальний план зорієнтований на роботу ліцеї за 5-денним навчальним тижнем.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 10-11 класів закладу складає 2660 годин/навчальний рік:

- для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік;
- для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

5.3. Обґрунтування навчального плану

З метою забезпечення поглибленого вивчення предметів та профільної підготовки учнів у ХЛ № 12 відповідно до Статуту організовано профілі навчання: іноземної філології профіль (вивчення на профільному рівні іноземної мови (англійської), української філології профіль (українська мова вивчається на профільному рівні) та математичний профіль (вивчення на профільному рівні математики).

У 10-х, 11-х класах з метою якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання введено індивідуальні та групові заняття з іноземної мови (англійської), математики, української мови та історії України.

Навчальні предмети інваріантної складової навчального плану викладатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. (Додаток 13).

Відповідно до чинного законодавства організація освітнього процесу в освітньому закладі регламентується річним навчальним планом, в якому деталізовано розподіл навчального навантаження на тиждень.

Частину навчальних годин річного навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профілі навчання сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію:

10-А клас – економіка профільний предмет;

10-Б клас – профіль іноземної філології (іноземна мова (англійська) профільний предмет).

11-А клас – профіль української філології (українська мова профільний предмет);

11-Б клас – профіль іноземної філології (іноземна мова (англійська) профільний предмет).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, які вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні (їх перелік з орієнтовною кількістю тижневих годин подано в Додатку 4);
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова» (англійська), «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика», «Астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист України».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво», «Фінансова грамотність»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку здобувачі освіти обрали два предмети. У 10-Б та 10-В класах: «Інформатику» та «Мистецтво». Ці предмети будуть вивчатись одночасно в 10 і 11 класах по 1,5 години на тиждень. У 10-А класі: «Інформатику» та «Фінансову грамотність». Ці предмети будуть вивчатись одночасно в 10 класі «Інформатика» 1 година на тиждень, в 11 класі – 2; «Фінансова грамотність» в 10 класі 2 години на тиждень, в 11 - 1.

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» здійснюється у такому варіанті: два окремі предмети - «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.), «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.), які зазначаються в річному навчальному плані.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних

(а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленному порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання у закладах загальної середньої освіти. Спеціальні курси реалізуються за рахунок годин, відведених Навчальним планом для профільних предметів і спеціальних курсів (Додаток 13).

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Наприклад, учні, які навчаються за профілем природничого спрямування, можуть удосконалювати свої знання з української або іноземної мови, а учні, які здобувають освіту за певним суспільно-гуманітарним профілем, можуть розширювати свою компетентність у галузі інформаційно-комунікаційних технологій, опановуючи відповідний факультативний курс. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин Навчального плану.

Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. Рішення про вибір профільного предмета (профільних предметів) приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Індивідуальні та групові заняття (ІГЗ) є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб здобувачів освіти в галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. ІГЗ реалізуються за рахунок додаткових годин, передбачених планом.

5.4. Перелік навчальних програм

Реалізація змісту освіти у Харківській ліцеї № 12 Харківської міської ради Харківської області та досягнення прогнозованого результату забезпечується навчальними програмами для учнів загальної середньої освіти III ступеня, затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407, від 24.11.2017 № 1539, від №236 від 21.02.2019, №1377 від 04.11.2020 та від 03.08.2022 №698 (Додаток 13).

Освітня програма ХЛ № 12 оприлюднена на веб-сайті ліцеї.

На основі освітньої програми ХЛ № 12 складено та затверджено річний навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

5.5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали

державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти за інших умов.

5.6. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу ХЛ № 12 є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для реалізації Освітньої програми у ХЛ № 12 вчителі працюють за такими педагогічними технологіями, які передбачають діяльнісний підхід до освітнього процесу :

- **групова (колективна) технологія** навчання (організація навчального процесу, за якої навчання здійснюється у процесі спілкування між учнями (взаємонавчання) у групах);
- **технології індивідуалізації процесу навчання** (організація навчально-виховного процесу, при якій вибір педагогічних засобів та темпу навчання враховує індивідуальні особливості учнів, рівень розвитку їх здібностей та сформованого досвіду - метод проектів);
- **ігрові технології навчання** (організація навчального процесу, під час якої навчання здійснюється у процесі включення учня в гру: навчальну, тренувальну, узагальнюючу; пізнавальну, виховну, розвиваючу; репродуктивну, продуктивну, творчу);
- **інтерактивне навчання** (навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учнів; учитель і учень є рівноправними суб'єктами навчання).
- **технологія проблемного навчання** (організація навчального процесу шляхом розвитку високого рівня мотивації до навчальної діяльності, активізації пізнавальних інтересів учнів);
- **дослідницька робота** (навчальний процес дозволяє перевести учня з слухача на активного учасника процесу навчання);
- **здоров'язберігаючі технології** (організація навчального процесу, який включає в себе проведення тематичних фікультхвилинок на кожному уроці, динамічних пауз, участь в спортивних змаганнях школи і району, організацію гарячого харчування в школі для всіх учнів).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися в змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів упродовж навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

5.7. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів повної середньої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

6. Річний навчальний план

6.1. Загальні засади

У 2023/2024 навчальному році у ХЛ № 12 функціонуватимуть 33 класи, прогнозована кількість учнів за перспективною мережею – 1036.

Річний навчальний план ХЛ № 12 на 2023/2024 навчальний рік складено на основі освітньої програми комунального закладу «Харківський лицей № 12 Харківської міської ради», схваленої педагогічною радою та затвердженою директором лицей (протокол від 31.08.2022 №11), відповідно до Типових освітніх програм:

- для 1-2-х класів – за Типовою освітньою програмою та Типовим навчальним планом для 1-2-х класів початкової школи, розробленими під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1272 – додаток 2;

- для 3-4-х класів - за Типовою освітньою програмою та Типовим навчальним планом для 3-4-х класів початкової школи, розробленими під керівництвом О.Я. Савченко, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 № 1273 – додаток 3;

- для 5-6-х, 7-А, 7-Б класів – за типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 №235 - додаток 4-6;

- для 7-В, 8–9-х гімназійних класів з українською мовою навчання – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №405 (таблиця 8) – додатки 7-8;

- для 10-11-х класів– за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 №408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464 та від 03.08.2022 №698) (таблиця 2,3) – додатки 9-11;

Ураховуючи освітні запити учнів і їхніх батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу навчальних кабінетів у 10-11-х класах, зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів (базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту, курси за вибором, факультативи) та профільних предметів:

- у 10-А класі на профільному рівні вивчається економіка;
- у 10-Б, 10-В класах на профільному рівні вивчається іноземна мова (англійська);
- у 11-А класі на профільному рівні вивчається українська мова;
- у 11-Б класі на профільному рівні вивчається іноземна мова (англійська).

У 7-В, 8-9-х класах відповідно до Статуту ХЛ № 12 організовано поглиблене вивчення окремих предметів:

- у 7-В, 8-В, 9-Б, 9-В класах – поглиблене вивчення іноземної мови (англійської) за філологічним напрямом диференціації навчання;
- у 8-А, 8-Б, 9-А класах – поглиблене вивчення математики.

6.2. Порядок вивчення окремих предметів

Річний навчальний план ХЛ № 12 включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять, а саме:

- у 7-В, 8-В, 9-Б, 9-В класах з метою сприяння мовленнєвому, полікультурному та інтелектуальному розвитку школярів введено курс за вибором «Друга іноземна мова (французька)» (по 2 години на тиждень), у 5-Г, 6-В – «Друга іноземна мова (німецька)» (по 2 години на тиждень).

У 5-х, 6-х, 7-х, 8-х, 9-х класах з метою забезпечення поглибленого вивчення, формування наукового світогляду учнів та відповідно до профілю навчального закладу введено додатковий час на вивчення окремих предметів інваріантної складової, а саме:

- у 5-9-х класах – на іноземну мову (англійську) (у 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б, 7-А, 7-Б – по 0,5 години на тиждень, у 5-В, 5-Г, 6-В – по 1,5 години на тиждень; у 7-В, 8-В, 9-Б, 9-В класах – по 3 години на тиждень);

- у 5-А, 5-Б, 6-А, 6-Б класах – на математику (по 1 годині на тиждень);

- у 7-А, 7-Б, 8-А, 9-А класах – на алгебру (у 7-А, 7-Б класах – по 1,5 години на тиждень, у 8-А, 9-А класі – 3 години на тиждень);

- у 7-А, 7-Б (по 0,5 годині на тиждень), у 8-А, 9-А класах (по 1 годині на тиждень) – на геометрію;

- у 7-А класі – на фізику (1 годину на тиждень);

У 5-х, 6-А, 6-Б класах – додано по 0,5 години на вивчення зарубіжної літератури за рахунок зменшення на 0,5 години вивчення предмета «Інформатика».

З метою розвитку природничої компетентності, формування в учнів основ наукової картини навколишнього світу, демонстрації ролі науки в економічному і культурному розвитку суспільства, поглиблення знань з природничих наук та з урахуванням опитування батьків було введено курс за вибором: «Фізика для допитливих» в 5-Б та 6-Б класах.

З метою розвитку ключових компетентностей (математична, громадянської та соціальної, підприємництва та фінансова грамотність), поглиблення знань з фінансової грамотності та з урахування опитування батьків було введено курс за вибором: в 5-А класі «Родинні фінанси», в 6-А класі «Фінанство-грамотний споживач» та у 7-Б «Фінансова культура».

З метою розвитку особистості учня та учениці, їхніх комунікативних здібностей; формування критичного мислення в процесі роботи з інформаційними джерелами; навчання сприймання інформації; оцінювання

якості інформації; підвищення загальнокультурного рівня особистості введено міжгалузевий курс «Основи медіаграмотності».

З метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до історії рідного краю, міста Харкова та реалізації регіонального компоненту у 8-9-х класах введено спецкурс «Харківщинознавство» (по 0,5 години на тиждень) з обов'язковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з даного предмета до документа про базову середню освіту.

Навчальну програму спецкурсу «Харківщинознавство» у 8-9-х класах модифіковано на зменшення за кількістю годин (на 0,5 години на тиждень). Основні вимоги навчальної програми спецкурсу «Харківщинознавство» у 8-9-х класах виконуватимуться за рахунок обов'язкового проведення навчальних екскурсій, передбачених програмою, захисту навчальних проєктів відповідної тематики.

Предмет «Фізична культура» реалізується за рахунок модулів, які визначені шляхом обов'язкового письмового опитування наприкінці навчального року: у 7-В–9-х класах – футбол, баскетбол, волейбол, легка атлетика; 10-х, 11-х класах – баскетбол, легка атлетика, волейбол.

За потреби, у межах одного варіативного модуля можна освоїти навчальний матеріал, передбачений на два роки вивчення.

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, Державного стандарту базової середньої освіти та Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Викладання предмета «Захист України» проводитиметься у 10-11-х по 1,5 години на тиждень.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Технології», «Мистецтво», «Фінансова грамотність»), що вивчаються на рівні стандарту. Із запропонованого переліку учні шляхом анкетування обрали два предмети, які одночасно вивчаються в 10-х і 11-х класах по 1,5 години на тиждень кожний таким чином: 10-Б, 10-В та 11-х класах вивчають інформатику та мистецтво по 1,5 години на тиждень; у 10-А класі вивчають «Фінансову грамотність» 2 години в 10 класі, 1 годину в 11 класі, «Інформатику» в 10 класі 1 година, в 11 класі – 2 години на тиждень.

Для розвитку творчих здібностей учнів та кращого засвоєння ними програмового матеріалу:

- у 1-4-х, 5-Б, 7-В (по 1 годині на тиждень), у 9-Б, 9-В (по 0,5 години на тиждень) - індивідуальних та групових занять з математики;

- у 5-А, 6-В, 7-А, 7-Б, 8-А, 8-Б, 9-А (по 1 годині на тиждень), 6-А, 6-Б (по 2 години на тиждень) - індивідуальних та групових занять з іноземної мови (англійської);

- у 5-х (по 1 годині на тиждень) - індивідуальних та групових занять з історії.

Для якісної підготовки учнів до зовнішнього незалежного оцінювання введено години:

- в 10-Б, 11-х класах - індивідуальних та групових занять з історії України (по 1 годині на тиждень);
- у 10-А (2 години на тиждень), 11-Б (1 година на тиждень)- індивідуальних та групових занять з іноземної мови (англійської);
- у 10-А, 11-А - індивідуальних та групових занять з математики (1 година на тиждень);
- У 10-Б, 10-В, 11-х - індивідуальних та групових занять з української мови (1 година на тиждень).

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 2,5; 3,5), викладатимуться впродовж навчального року: ціла частина – щотижнево, дробова (0,5 години) – по 1 годині через тиждень.

Вивчення математики в 10-11-х класах на рівні стандарту здійснюється відповідно до навчальної програми та передбачає вивчення двох математичних курсів – алгебри і початків аналізу та геометрії. У 10-Б, 10--В, 11-х класах на вивчення математики виділено додатково 1 годину за рахунок додаткових годин. Таким чином алгебра і початки аналізу та геометрія вивчатимуться по 2 години на тиждень. У 10-А класі на вивчення математики виділено додатково 2 години за рахунок додаткових годин. Таким чином алгебра і початки аналізу вивчатиметься 3 години на тиждень, геометрія - 2 години на тиждень.

У 7-А, 7-Б класі алгебра буде вивчатись у I семестрі 4 годин, у II семестрі -2, геометрія – у I семестрі 2 години, у II семестрі – 3.

Фізика і астрономія вивчаються в 10-11 класах як два окремих предмети за програмами: «Фізика. 10-11 класи» авторського колективу під керівництвом В.М.Локтева та «Астрономія. 10-11 клас» авторського колективу під керівництвом Яцківа Я.Я. Розподіл годин здійснюється відповідно до навчальних програм: фізика (рівень стандарт) – 3 години на тиждень у 10 класі, фізика (рівень стандарт) – 3 години на тиждень і астрономія (рівень стандарт) – 1 година на тиждень вивчається в 11 класі.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами) при вивченні окремих предметів у ХГ №12 запроваджується поділ класів на групи:

- при вивченні української мови, яка вивчається як предмет, - у 1-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при вивченні іноземної мови (англійської) - у 1-4-х, 5-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при вивченні другої іноземної мови (французької та німецької) - у 5-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;

- при проведенні уроків з фізичної культури у 10-11-х класах (окремо для хлопців і дівчат; більше 27, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів у 2-4-х, 5-9-х, 10-11-х класах (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі);
- при проведенні уроків з трудового навчання, технологій у 5–9-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі.

Поділ класу на групи при вивченні предмета «Захист України» здійснюється окремо для юнаків та дівчат (лист Міністерства освіти і науки України від 09.10.2002 №1/9-444 «Щодо здійснення окремого вивчення допризовної та медико-санітарної підготовки юнаками і дівчатами»).

Навчальні предмети інваріантної складової річного навчального плану викладатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

Спецкурси, курси за вибором та факультативи викладатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України (додаток 12).

7. Організація індивідуального навчання

Індивідуальна форма навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації освітнього процесу для забезпечення права осіб на здобуття повної загальної середньої освіти в закладах загальної середньої освіти. Індивідуальна форма здобуття освіти в ліцеї організована відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 15 лютого 2023 року № 165), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19 квітня 2021 р. за №а528/36150. Учням ХЛ № 12 доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання у школі: екстернатна, сімейна (вона ж – домашня) та педагогічний патронаж. Екстернатна форма – це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у школі оцінюють його знання. Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів. Педагогічний патронаж – форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник. Навчальні плани для індивідуальної форми навчання розробляються на основі освітньої програми ХЛ № 12. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини або базові, вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

Додаток 1
до Освітньої програми ХЛ № 12

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (5-6-х, 7-А, 7-Б класи)
Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13	10	9	12
	на рік	385	350	455	385	350	455	350	315	420
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210	175	140	210
Природнична	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5	7,5	7	9
	на рік	70	52,5	105	140	70	175	262,5	245	315
Соціальна і здоров'язбере	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3	2	1,5	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105	70	52,5	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3	1	1	2
	на рік	70	35	105	70	35	105	35	35	70
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2	2	1	2
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70	70	35	70
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3	2	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	105	70	35	105
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Додаткові години	на тиждень	2			2			1		
	на рік	70			70			35		

Додаток 2
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
1-2-х класів початкової школи з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		1-А,Б,В	2-А,Б
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова. Навчання грамоти	7	-
	Українська мова	-	3,5
	Читання	-	3,5
	Іноземна мова (англійська)	2	3
Математична	Математика	4	4
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Індивідуальні та групові заняття	Математика	1	1
Разом		20+3	22+3
Гранично допустиме тижневе навантаження учня		20	22
Сумарна кількість годин, що фінансується з бюджету		23	25

Додаток 3
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
3-4-х класів початкової школи з українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3-А,Б,В	4-А,Б,В, Г
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	3,5	3,5
	Літературне читання	3,5	3,5
	Іноземна мова (англійська)	3	3
Математична	Математика	5	5
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі	Я досліджую світ	3	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Індивідуальні та групові заняття	Математика	1	1
Разом		23+3	23+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23	23
Загальна кількість навчальних годин		26	26

Додаток 4
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
5-А,Б,В, Г класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		5-А	5-Б	5-В	5-Г
<i>Інваріантна складова</i>					
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	4
	Українська література	2	2	2	2
	Іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+1,5	3,5+1,5
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Друга іноземна мова (німецька)				2
Математична	Математика	6	6	5	5
Природнича	Пізнаємо природу	2	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	1	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1	2	1
Технологічна	Технології	1	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	1
	Фінансова грамотність (Родинні фінанси)	1			
	Фізика для допитливих		1		
	Основи медіаграмотності			1	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3
Разом		26+3	26+3	27+3	27+3
<i>Варіативна складова</i>					
Індивідуальні та групові заняття з математики			1		
Індивідуальні та групові заняття з іноземної мови (англійської)		1			
Індивідуальні та групові заняття з історії		1	1	1	1
Разом		28+3	28+3	28+3	28+3
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	31	31	31

Додаток 5
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
6-А,Б, В класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		6-А	6-Б	6-В
<i>Інваріантна складова</i>				
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5	3,5+1,5
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
	Друга іноземна мова (німецька)			2
Математична	Математика	6	6	5
Природнича	Пізнаємо природу	2	2	2
	Географія	2	2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	1	1
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2	2	2
Інформатична	Інформатика	1	1	1
Технологічна	Технології	1	1	1
Мистецька	Мистецтво	-	-	-
	Музичне мистецтво	0,5	0,5	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	0,5
	Фінансова грамотність (Фінансово-грамотний споживач)	1		
	Фізика для допитливих		1	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3
Разом		29+3	29+3	30+3
<i>Варіативна складова</i>				
	Індивідуальні та групові заняття з іноземної мови (англійської)	2	2	1
Разом		31+3	31+3	31+3
Всього (без урахування поділу класів на групи)		34	34	34

Додаток 6
до Освітньої програми ХЛІ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
7-А,Б експериментальних класів з українською мовою навчання

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		7-А	7-Б
<i>Інваріантна складова</i>			
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
	Іноземна мова(англійська)	3,5+0,5	3,5+0,5
	Зарубіжна література	1,5+0,5	1,5+0,5
Математична	Алгебра	3,5	3,5
	Геометрія	2,5	2,5
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	2	2
	Фізика	3	2
	Хімія	1	1
Соціальна і здоров'язберезувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	1
Громадянська та історична	Історія України.	1	1
	Всесвітня історія	1	1
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Мистецтво	-	-
	Музичне мистецтво	0,5	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5	0,5
	Фінансова грамотність (Фінансова культура)		1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом		31+3	31+3
<i>Варіативна складова</i>			
Індивідуальні та групові заняття з іноземної мови (англійської)		1	1
Разом		32+3	32+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		35	35
Всього (без урахування поділу класів на групи)		35	35

Додаток 7
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
7-В, 8-В, 9-Б, 9-В гімназійних класів з українською мовою навчання
з поглибленим вивченням іноземної мови (англійської)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7-В	8-В	9- Б,В
<i>Інваріантна складова</i>				
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Іноземна мова(англійська)	2+3	2+3	2+3
	Зарубіж на література	2	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1
Мистецтво	Мистецтво	-	1	1
	Музичне мистецтво	0,5	-	-
	Образотворче мистецтво	0,5	-	-
Математика	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природознавство	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	2,5
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	0,5
	Інформатика	1	2	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Разом		29+3	30,5+3	30+3
<i>Варіативна складова</i>				
Друга іноземна мова(французька)		2	2	2
Харківщинознавство(спецкурс)		-	0,5	0,5
Індивідуальні та групові заняття з математики		1		0,5
Разом		32+3	33+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		35	36	36
Всього (без урахування поділу класів на групи)		35	36	36

Додаток 8
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
8-А, 9-А гімназійних класів з українською мовою навчання
з поглибленим вивченням математики

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		8-А, Б	9-А
Мови і літератури	Українська мова	2	2
	Українська література	2	2
	Іноземна мова(англійська)	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства		1
Мистецтво	Мистецтво	1	1
Математика	Алгебра	2+3	2+3
	Геометрія	2+1	2+1
Природознавство	Біологія	2	2
	Географія	2	1,5
	Фізика	2	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	0,5
	Інформатика	2	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом		31,5+3	31,5+3
Індивідуальні та групові заняття з іноземної мови (англійської)		1	1
Харківщинознавство(спецкурс)		0,5	0,5
Разом		33+3	33+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		36	36
Всього (без урахування поділу класів на групи)		36	36

Додаток 9
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 10-А, Б, В класів з українською мовою навчання

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
	10-А	10-Б	10-В
	Економіка	Іноземна мова (англійська)	Іноземна мова (англійська)
Базові предмети	29	28	28
Українська мова	2	2	2
Українська література	2	2	2
Зарубіжна література	1	1	1
Іноземна мова (англійська)	2	-	-
Друга іноземна мова (французька)	-	2	2
Історія України	1,5	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1	1
Математика	3+2	3+1	3+1
Біологія і екологія	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1,5
Фізика	3	3	3
Хімія	1,5	1,5	1,5
Громадянська освіта	2	2	2
Фізична культура	3	3	3
Захист України	1,5	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	3
Інформатика	1	1,5	1,5
Фінансова грамотність	2		
Мистецтво		1,5	1,5
Профільні предмети	3	5	5
Економіка	3	-	-
Іноземна мова (англійська)	-	5	5
Разом	32+3	33+3	33+3
Індивідуальні заняття з іноземної мови (англійської)	2		
Індивідуальні заняття з математики	1		1
Індивідуальні заняття з історії України		1	
Індивідуальні заняття з української мови		1	1
Всього (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38

Додаток 10
до Освітньої програми ХЛ № 12

РІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
для 11-А, Б класу з українською мовою навчання

Предмети	11-А	11-Б
	Українська мова	іноземна мова (англійська)
Базові предмети	28	27
Українська мова	-	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова (англійська)	4	-
Друга іноземна мова (французька)		2
Історія України	2,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Математика	3+1	3+1
Біологія і екологія	2	2
Географія	1	1
Фізика	2,5	2,5
Хімія	2	2
Астрономія	1	1
Фізична культура	3	3
Захист України	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3
Інформатика	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5
Профільні предмети	4	5
Іноземна мова (англійська)		5
Українська мова	4	
Разом	31,5+3	31,5+3
Індивідуальні заняття з математики	1,5	-
Індивідуальні заняття з історії України	1	1
Індивідуальні заняття з української мови	1	1,5
Індивідуальні заняття з іноземної мови(англійської)		1
Всього (без урахування поділу класу на групи)	38	38

Додаток 11
до Освітньої програми ХЛ № 12

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Мова і література корінного народу, національної меншини	5	5
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

№ з.п.	Назва навчального предмета	Клас (-и)	Назва навчальної програми, за якою здійснюється навчання	Тип навчальної програми (державна або авторська)	Ким дозволена до використання (ким затверджена)	Кількість годин, нормативно встановлених програмою	Кількість годин, що фактично відведено робочим навчальним планом	Примітки
1	Друга іноземна мова (французька) (курс за вибором)	7-В, 8-В, 9-Б, 9-В	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. (Англійська, німецька, французька, іспанська мови).	Державна.	Міністерство освіти і науки України (наказ від 17.06.2017 № 804)	70 год. (по 2 год. на тиждень)	70 год. (по 2 год. на тиждень)	
2	Харківщинознавство (спецкурс)	8-мі, 9-ті	Навчальна програма спецкурсу «Харківщинознавство» для 8-9-класів загальноосвітніх навчальних закладів	Державна. Грінченко О., Китиченко Т.С., Саввич О.М.	КВНЗ «ХАНО» (протокол №1 від 25.03.2021)	35 год. (по 1 год. на тиждень)	17 год. (по 0,5 год. на тиждень)	Програму модифіковано з 1-ї години до 0,5 години на тиждень
3	Фізика для допитливих (курс за вибором)	5-Б 6-Б	Програма курсу «Фізика для допитливих» 5-6 класи	Авторський колектив Д.Боровик, Н. Вовковінська, В. Лапінський, В. Шулежко	Лист ІМЗО від 11.04.2017 №2.1/12-Г-44	70 год (по 2 год. на тиждень)	35 год. (по 1 год. на тиждень)	Програму модифіковано з 2-х годин до 1 години на тиждень
4	Родинні фінанси (курс за вибором)	5-А	Навчальна програма курсу за вибором «Родинні фінанси» 5 клас	Довгань А.І., Часнікова О.В., Ткаченко О.В. та інші	Лист ІМЗО від 28.01.2020 №2.1/12-Г-84	35 год. (по 1 год. на тиждень)	35 год. (по 1 год. на тиждень)	
5	Фінансово-гармотний споживач (курс за вибором)	6-А	Навчальна програма курсу за вибором «Фінансово-гармотний споживач» 6 клас	Довгань А.І., Часнікова О.В., Ткаченко О.В. та інші	Лист ІМЗО від 28.01.2020 №2.1/12-Г-84	35 год. (по 1 год. на тиждень)	35 год. (по 1 год. на тиждень)	
6	Фінансова культура	7-Б	Навчальна програма курсу за	Довгань А.І.,	Лист ІМЗО від	35 год.		

	(курс за вибором)		вибором «Фінансова культура» 7 клас	Часнікова О.В., Ткаченко О.В. та інші	28.01.2020 №2.1/12-Г-84	(по 1 год. на тиждень)		
7	Основи медіаграмотності (курс за вибором)	5-В	Основи медіаграмотності навчальна програма курсу за вибором для закладів загальної середньої освіти	Мокрогуз О.А., Волошенюк О.В., Євтушенко Р.І.	Зареєстрований в каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0014-202	35 год. (по 1 год. на тиждень)	35 год. (по 1 год. на тиждень)	Програму модифіковано з 0,5-ї години до 1 години на тиждень

Додаток 12

ПОГОДЖЕНО

Протоко засідання

методичної ради ХЛ № 12

_____ 2023 № ____

Голова методичної ради

_____ Л.А. Слінько

**Перелік навчальних програм річного навчального плану
комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»
для вивчення предметів варіативної складової у 1-11-х класах
у 2023/2024 навчальному році**

Додаток 13
до Освітньої програми ХЛ № 12

**Перелік навчальних програм
для учнів комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»
I ступеня (1-2-гі класи)**

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН за покликанням:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

№ п/п	Назва навчальної програми
-------	---------------------------

1.	Мовно-літературна освітня галузь. Рідномовна освіта. «Українська мова і літературне читання» 1-2 класи
2.	Мовно-літературна освітня галузь. Іншомовна освіта «Англійська мова» 1-2 класи
3.	Математична освітня галузь. «Математика» 1-2 класи
4.	Природнича, громадська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, технологічна, мистецька освітні галузі. Інтегрований курс «Я досліджую світ» 1-2 класи
5.	Інформативна і технологічна освітні галузі. Інтегрований курс «Інформатика» 2 клас
6.	Мистецька освітня галузь. Інтегрований курс «Мистецтво» 1-2 класи
7.	Фізкультурна освітня галузь. «Фізична культура» 1-2 класи

**Перелік навчальних програм
для учнів комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»
I ступеня (3-4-ті класи)**

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН за покликанням:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Мовно-літературна освітня галузь. Рідномовна освіта. «Українська мова і літературне читання» 3-4 класи
2.	Мовно-літературна освітня галузь. Іншомовна освіта «Англійська мова» 3-4 класи
3.	Математична освітня галузь. «Математика» 3-4 класи
4.	Природнича, громадська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, технологічна, мистецька освітні галузі. Інтегрований курс «Я досліджую світ» 3-4 класи
5.	Інформативна і технологічна освітні галузі. Інтегрований курс «Інформатика» 3-4 клас
6.	Мистецька освітня галузь. Інтегрований курс «Мистецтво» 3-4 класи
7.	Фізкультурна освітня галузь. «Фізична культура» 3-4 класи

**Перелік навчальних програм для учнів
комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»
II ступеня**

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804, від 23.10.2017 № 1407 та від 03.08.2022 №698)

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН за покликанням:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>

14.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи».
15.	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи».
16.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5–9 класи.»
17.	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи Іноземні мови.
18.	Географія. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів (6-9 клас)
19.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство»
20.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»
21.	Фізика. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів
22.	Хімія. 7-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів
23.	Хімія. 8-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з поглибленим вивченням хімії
24.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 5–9 класи «(оновлена)
25.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 7–9 класи»
26.	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів
27.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи »
28.	Навчальна програма «Математика» для учнів 5-7 класів закладів загальної середньої освіти з класами з поглибленим вивченням математики (автор Харік О.Ю.)
29.	Навчальна програма для поглибленого вивчення математики у 8-9 класах загальноосвітніх навчальних закладів
30.	Інформатика. 5–9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9кл (для учнів, що вивчали інформатику 2-4 класі)
31.	Фізична культура. 5-9 класи .
32.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5 – 9 класи
33.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»
34.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я 5-9 класи»

**Перелік навчальних програм для учнів
комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»**

III ступеня

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407, від 24.11.2017 № 1539, від №236 від 21.02.2019, №1377 від 04.11.2020 та від 03.08.2022 №698)

Навчальні програми розміщені на офіційному сайті МОН за покликанням:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

36.	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10-11 класи»
37.	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту). 10-11 класи»

38.	Зарубіжна література. 10-11 класи - Рівень стандарту
39.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту
40.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи. Іноземні мови Профільний рівень
41.	Географія. 10-11 клас. Рівень стандарту
42.	Біологія і екологія. 10-11 клас (рівень стандарту) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
43.	Біологія і екологія. 10-11 клас (профільний рівень) навчальна програма для закладів загальної середньої освіти
44.	Фізика 10-11. (рівень стандарту), авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.
45.	Хімія. 10-11 класи. Рівень стандарту
46.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 10-11 класи»
47.	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)»
48.	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10-11 класи»
49.	Навчальна програма «Математика (початок вивчення на поглибленому рівні з 8 класу, профільний рівень). 10-11 класи
50.	Астрономія (рівень стандарту), авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.
51.	Інформатика. 10-11 класи. Рівень стандарту.
52.	Фізична культура. 10-11 класи .
53.	Технології. 10-11 класи
54.	Навчальна програма для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти «Мистецтво.10-11 клас. Рівень стандарту»
55.	Захист України. Рівень стандарту.
56.	Фінансова грамотність. Навчальна програма вибірково-обов'язкового предмета для учнів 10-11 класів закладів загальної середньої освіти

Додаток 12
до Освітньої програми ХЛ № 12

**Перелік модельних програм річного навчального плану
комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»
для вивчення у 5-6-х класах у 2023/2024 навчальному році**
<http://surl.li/kcfyq>

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)

Мовно-літературна (українська мова, українська література, зарубіжна література, російська мова)	«Українська література, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т.О., Качак Т.Б., Кизилова В.В., Пахаренко В.І., Дячок С.О., Овдійчук Л.М., Слижук О.А., Макаренко В.М., Тригуб І.А.
	«Українська мова, 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
	«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Туряниця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М.,
	Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.).
Математична	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Василишин М.С., Милянник А.І., Працьовитий М.В., Простакова Ю.С., Шкільний О.В.
Природничча	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.
	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Сошенко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г.
Громадянська та історична освіта	«Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Гісем О.В., Мартинюк О.О.
Соціальна та здоров'язбережна	«Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.
Технологічна	«Технології. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.).

Інформатична	«Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

**Перелік модельних програм річного навчального плану
комунального закладу «Харківський ліцей № 12
Харківської міської ради»
для вивчення у 7-А, 7-Б класах у 2023/2024 навчальному році**
<http://surl.li/kcfyq>

Освітня галузь	Модельна навчальна програма	
	назва	автор(и)
Мовно-літературна (українська мова, українська література, зарубіжна література, російська мова)	«Українська література, 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.
	«Українська мова, 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.
	«Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В., Мацевко-Бекерська Л.В., Юлдашева Л.П., Рудніцька Н.П., Турянця В.Г., Тіхоненко С.О., Вітко М.І., Джангобекова Т.А.)
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	«Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М.,
Математична	«Математика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	

Природнича	«Біологія. 7-9» для закладів загальної середньої освіти	Соболь В.І.
	«Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., Гладковський Р.В., Довгань А.І., Сovenко В.В., Даценко Л.М., Назаренко Т.Г., Гільберг Т.Г., Савчук І.Г.
	«Фізика. 7-9» для закладів загальної середньої освіти	Головко М. В., Засекін Д. О., Засекіна Т. М., Крячко І. П., Ляшенко О. І., Мацюк В. М., Мельник Ю. С., Непорожня Л. В., Сіпій В. В.
	«Хімія. 7-9» для закладів загальної середньої освіти	Лашевська Г.А.
Громадянська та історична освіта	«Всесвітня історія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Щупак І. Я., Посунько А. С., Бакка Т. В., Бурлака О. В., Власова Н. С., Желіба О. В., Махонін О. О., Мелешенко Т. В., Павловська-Кравчук В. А., Піскарьова І. О., Худобець О. А.
	«Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.
Соціальна та здоров'язбережна	«Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока і., Страшко С.
Технологічна	«Технології. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	Терещук А.І., Абрамова О.В., Гащак В.М., Павич Н.М.).
Інформатична	«Інформатика. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакоцько В.В.
Мистецька	«Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	Масол Л. М., Просіна О. В.
Фізична культура	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Педан О.С., Коломoeць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші

